

[Indenrigsministeren.]

Byraad, Aabenraa Amtsråd og Sogneraadforeningen i Aabenraa Amt. Man henviste i begge Protestskrivelser til de nationale Brydninger i Grænseegnene og til de mange indviklede administrative Problemer, som stadig frembyder sig i de sønderjydske Landsdele, og man henstillede derfor indtrængende, at den tilvejebragte administrative Ordning foreløbig, hvad Amternes Antal angik, forblev uændret.

Derfor er jeg af den Opfattelse, at efter at man nu har ophævet de 4 Amtsassessor-embeder, saa bør vistnok indtil videre Sagen stilles i Bero, baade under Hensyn til Befolkningen og ogsaa under Hensyn til selve Amtmændenes Embedsvirksomhed; der dog i høj Grad paavirket af den Betydning, som Ordninger hvilende paa gammel tysk Lovgivning, til Dels endnu bestaaende Lovgivning, har i de sønderjydske Amter. Men efterhaanden som de sønderjydske Landsdele administrativt indarbejdes i det øvrige Danmark, saaledes at Særproblemerne endelig løses, og saaledes at Landsdelene ikke blot nationalt, men ogsaa administrativt bliver uløseligt forenet med det øvrige Land, vil Sagen sikkert kræve sin Løsning. Jeg kan ikke angive nøjagtigt, paa hvilket Tidspunkt dette Maal vil være naaet, saaledes at man kan gaa til Indskrænkning af Amternes Tal; det er ogsaa muligt, at man kan gøre dette i flere Trin og dog naa en passende Ordning. Jeg skulde mene, at to Amter vilde, naar normale Forhold er tilvejebragt, være tilstrækkeligt, men en nærmere Redegørelse for, hvorledes en saadan Ordning efter min Opfattelse burde være, og hvorvidt de fire Amtsraad, selv med en saadan Indskrænkning af Amternes Antal, burde bibeholdes, ja, det hører jo Fremtiden til, og jeg skal derfor ikke komme ind paa dette Spørgsmaal for Øjeblikket.

Dermed beklager jeg at maatte sige til det ærede Medlem Hr. Sneum, at jeg tror ikke, han skal vente omgaaende i en Ændring af de sønderjydske Forhold at finde Støtte for Opfyldelsen af et Ønske om en Deling af Aarhus Amt i to selvstændige Amter. Dermed vil jeg paa ingen Maade have sagt til det ærede Medlem, at hans Henstilling om en saadan Deling ikke er begrundet. Jeg skal slet ikke komme ind paa en historisk Redegørelse for hele dette Spørgsmaal; det ærede Medlem Hr. Sneum har i Hovedtræk skildret Sagens Historie, og jeg har personligt som Indenrigsminister indtil 1924 haft Lejlighed til indgaaende at beskæftige mig med Spørgsmaalet og ogsaa at beskæftige mig med Lovforslag angaaende

dette Spørgsmaal, et Forslag, som man imidlertid den Gang fandt det rimeligt og betimeligt at henlægge. Jeg skal om Sagen henvise bl. a. til mine Udtalelser under Finanslovens første Behandling i Samlingen 1921—22 — jeg udtalte mig om Spørgsmaalet den 16. November — og endvidere kan jeg henvise til min Forgænger, Indenrigsminister Hauges Udtalelser under Finanslovdebatten i Efteraaret 1924. Indenrigsminister Hauge gjorde sig til Talsmand — saaledes som det ærede Medlem Hr. Sneum her gjorde det — for en Kombination af disse to Spørgsmaal. De hører vel ikke sagligt sammen, men utvivlsomt er det saa, at kunde man naa til en Reduktion af Amternes Tal i Sønderjylland med to, saa vilde derigennem aabnes øget Mulighed for at dele et uforholdsmæssig stort Amt i det gamle Kongerige, det er ganske sikkert, bl. a. ogsaa under Hensyn til de økonomiske Følger. Jeg erkender, at baade Indbyggerantallet i Aarhus—Skanderborg Amt og Sagernes Antal gør Ønsket om en Deling, som jeg allerede har sagt, forstaaeligt og i og for sig ogsaa vel begrundet, men jeg maa dog minde om, at en væsentlig Aflastning er tilvejebragt administrativt derved, at der den 15. Juni 1926 oprettedes en Kontorafdeling af Amtet i Aarhus under Ledelse af kgl. Borgmester Hølek. Hermed er formentlig tilvejebragt en Ordning, der, selv om den naturligvis maa være midlertidig, dog sikkert gør en Udsættelse af Delingen indtil videre fuldt ud forsvarlig.

Som ærede Medlemmer vil erindre, blev der i forrige Samling fremlagt et Forslag til en Omordning af Udvandringsvæsenet her i Landet. Nu har det ærede Medlem Hr. Andreasen udtalt Ønske om en nærmere Udredning af de Overvejelser i Tilknytning til denne Sag, til dette Forslag, som har fundet Sted i Ministeriet. Jeg maa sige, at jeg troede at have givet en saadan Udredning ved Fremsættelsen af Udvandringsforslaget i forrige Samling og ved Forslagets første Behandling, ligesom der jo ogsaa findes en saadan Udredning i alle Enkeltheder i den Kommissionsbetænkning, der i forrige Samling omdeltes her i den høje Rigsdag angaaende denne Sag. Ret hurtigt vil Tinget nu paa ny faa dette Forslag forelagt i en i det væsentlige uændret Skikkelse, og der vil da blive Lejlighed til nærmere at komme ind paa dette Spørgsmaal. Jeg haaber derfor, at det ærede Medlem vil tilgive mig, naar jeg ikke beskæftiger mig videre med det i Dag. Det ærede Medlem lyste imidlertid efter min Stilling til et Forslag, jeg har haft Lejlighed til at drøfte med